

Total number of printed pages-7

1 (Sem-1) SAN

2024

SANSKRIT

Paper : SAN0100104

(Introduction to Sanskrit)

(संस्कृत साहित्य परिचय)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer in Sanskrit/English (for Major)

Answer in Sanskrit/English/Assamese (For Minor)

Unit-I

(Introduction to Vedic Literature)

(वैदिक साहित्यस्य परिचयः)

Marks : 20/अङ्का : 20

1. Answer the following : 1×6=6

अधस्तनानाम् उत्तरं प्रदेयम् :

(a) What is the general meaning of the term, Veda ?

वेदशब्दस्य सामान्योऽर्थः कोऽस्ति ?

Contd.

(b) How many Vedic Samhitās are there?

कृतिसंख्यकाः वैदिकसंहिताः सन्ति ?

(c) There are _____ chapters in the work
Śatapathabrahmaṇa.

(Fill in the blank)

शतपथब्राह्मणे _____ संख्यकाः अध्यायाः सन्ति ।
(रिक्त स्थानं पूरयतु)

(d) Who is Sāyaṇa?

सायणः कोऽस्ति ?

(e) To which God the highest number of
Vedic hymns are offered?

कं देवमुद्दिश्य सर्वाधिकं वैदिकसूक्तं प्रवर्तते ?

(f) Brāhmaṇa works are mostly sacrifice-
related. *(True/False)*

ब्राह्मणग्रन्थाः मुख्यतया यज्ञनिष्ठाः भवन्ति ।

(शुद्धम्/अशुद्धम्)

2. Write short notes on **any two** of the
following : $2 \times 2 = 4$

अधस्तनेषु पदद्वयस्य विषये टिप्पणी लेखनीया :

छन्दः, स्वरः, आरण्यकम्, यास्कः

3. Answer **any one** of the following : 10

अधस्तनेषु एकस्य उत्तरं लेखनीयम् :

(a) Discuss the significance of the R̄gveda
in Indian lifestyle.

भारतीयजीवनचर्यायाम् ऋग्वेदस्य किं महत्वमस्ति तद्विषये
आलोच्यताम् ।

(b) Discuss the importance of the
Bṛhadāraṇyakponiṣad.

बृहदारण्यकोपनिषदः महत्वम् आलोचनीयम् ।

(c) Write a note on the Vedāngas.

वेदाङ्गविषये एका टिप्पणी लेखनीया ।

6. Write short notes on **any two** of the following : $5 \times 2 = 10$

अधोलिखितेषु सन्दर्भद्वयं गृहीत्वा टिप्पणीं लिखतु :

रघुवंशम्, उत्तररामचरितम्, कालिकापुराणम्, नाट्यशास्त्रम्

Unit-III

(Introduction to Śāstras)

(शास्त्रविषये परिचयः)

Marks : 15/अङ्का : 15

7. Write the meaning of the term, Darśana.

1

दर्शनशब्दस्य कोऽर्थः ?

8. Answer **any two** of the following :

$2 \times 2 = 4$

अधस्तनेषु प्रश्नद्वयस्य उत्तरं लेखनीयम् :

- (a) Who is Patañjali in the world of Sanskrit Grammar? What is the name of his famous work?

संस्कृतव्याकरणक्षेत्रे पतञ्जलिः कोऽस्ति? तदीयस्य सुविदितग्रन्थस्य नाम किमस्ति?

Unit-II

(Introduction to Classical Sanskrit Literature)

(लौकिकसंस्कृतसाहित्यस्य परिचयः)

Marks : 15/अङ्का : 15

4. Nātaka is called Drśyakāvya. 1
(Write True or False)

नाटकं दृश्यकाव्यम् इति कथ्यते।

(शुद्धम् अशुद्धं वा लिखतु)

5. Answer **any two** of the following : $2 \times 2 = 4$
अधस्तनेषु प्रश्नद्वयस्य उत्तरं लेखनीयम् :

- (a) Give **two** reasons why the Rāmāyaṇa is called an Ādikāvya.
रामायणम् आदिकाव्यम् इति विषये कारणद्वयं व्याख्यायताम्।

- (b) Write **two** significances of the Mahābhārata.

महाभारतस्य महत्वद्वयं सूत्रयतु।

- (c) What is the definition of Purāṇa?
पुराणस्य लक्षणं किमस्ति?

- (b) Name *two* heterodox schools of Indian philosophy.

भारतीयदर्शन निष्ठ नास्तिकसम्प्रदायद्वयस्य नाम लिखतु।

- (c) Name *two* prominent divisions of *Alamkāras* of Sanskrit literature.

संस्कृतसाहित्यगत-अलंकाराणां मुख्यं भागद्वयं लिखतु।

9. Write short notes on **any two** of the following : $5 \times 2 = 10$

अधस्तनेषु विषयद्वयमधिकृत्य टिप्पणी लेखनीया :

साहित्यदर्पणः, अष्टाध्यायी, वेदान्तदर्शनम्, महापुरुषशङ्करदेवः

Unit-IV

(*Origin and Development of Sanskrit Language and Devanāgarī Lipi*)

(संस्कृतभाषा देवनागरी लिपिश्चः उत्पत्तिः तथा विकाशः)

Marks : 10/ अङ्कः : 10

10. Answer **any one** of the following : 10

अधस्तनेषु एकस्य उत्तरं लेखनीयम् :

- (a) Discuss the characteristic features of Sanskrit language.

संस्कृतभाषायाः वैशिष्ट्यानि आलोच्यताम्।

- (b) Write a note on the importance of Lipi with special reference to Devanāgarī Lipi.

देवनागरीलिपिमधिकृत्य लिपिनां महत्वं सूचयतु।